

Верро Выхшее Началь. училище. Võru Kõrgem algkool.

KILDE

VÕRU ÕPETAJATE SEMINARIST

LÄBI MÄLESTUSTE

7.

Mul on orkestris kõige pike-ma pilli mängijat tarvis. Ma teen sulle ettepaneku hakata orkestris mängima kontrabassi, mis on orkestri vundament ja mida tuleb oskuslikult mängida. Pea meeles, et sa paistad seal kõikidele silma. Teised istuvad, kuid sina seisad püsti nagu kuningas. Tule homme kontrabassi tundi, siis näitan sulle, kuidas pilli käsitseda.» Sellest ajast peale hakkasin kontrabassi järele igatsust tundma.

Mul oli Schuberti «Lõpetamata sümfoonia» esimesest kuni viimase taktini meeles. Nimelt on seal ühes kohas kontrabassipartii 24 takti pausi, mille ajal läksin tasakesi saali teise otsa ja kuulasin sealt. Lohk küsis, miks ma oma pilli juurest ära käin. Ütlesin, et saalist on palju meeldivam kuulata. Lohk vastas: «Vaata, sellest ma saan juba aru. Ma arvasin, et sa igavuse pärast.»»

Eeva Niinivaara

Eeva Niinivaara oli (aastatel 1928—1930) Võru seminaris eesti ja soome keele õpetaja. Ta sündis 20. detsembril 1901. a. Siimusti-Põlluril Tartumaal. Õppis ENKS gümnaasiumis ja Tartu Ülikoolis. Oli 1924.—1928. a. laste karskustöö korraldaja ja noorsoolehe «Kevadik» toimetaja. Abiellus 1930. a. Helsingi ülikooli soome keele lektori Martti Niinivaara. Õppis 1932.—1935. a. Helsingi käsitöökoolis ja Heinola seminaris. Oli Viiburi II tütarlastegümnaasiumi käsitööõpetaja.

Eeva Niinivaara meenutas, kuidas direktor Johannes Käis tegi talle pärast esimest päaritunnilist kohtumist, kus nad vestlesid Georg Kerschensteineri töökooli põhimõtetest, ettepaneku kandideerida Võru Õpetajate Seminari teise eesti keele ja kirjanduse õpetajana.

Eeva Niinivaara meenutas, et püsib kolleeg Artur Behrsing, kes korraldas kaasõpetajatele tahvlijoonistamise kursused. Ka meenutas ta, kuidas õppis selgeks moodsad tantsud seminari saalis õpetajate tantsukursustel.

E. Niinivaara: «Minul kulus palju aega grammatika ülevaatlike tabelite koostamisele ja töökavade valmistamisele. Kõik teadsime direktori nõudlikkust enese ja teiste suhtes, kuigi ta kunagi ei surunud kedagi alla, vaid oli julgustaja ja innustaja. Direktor oli sagedane tundide külaline. Klassid olid tema käikudega harjunud, teades, et direktori silm ulatub kõikjale. /———/

Pärast seda, kui olin esimesel jõulupeol suure õpilaskorkestri saatel ja kurku nõõriva argusega laulnud T. Kuula soomekeelse soololaulu «Süüstunnela», mille saate muusikaõpetaja Johannes Lohk oli seadnud orkestrile, avaldas õpilaskond soovi soome keele õppimiseks vabatahtliku ainetena. 1929. a. juunis külastas

meid koos oma õpilastega dr. Kaarlo Nieminen Tampere. Jyväskylä seminar tegi ettepaneku kirjavahetusse astumiseks. 1930. a. kevadeks sai seminar Soomest suure saadetise soomekeelseid kooliraamatuid ja ilukirjandust, kuid siis Võru Õpetajate Seminar suleti.»

Eeva Niinivaara oli väga südamlilik inimene. Lüngad meie teadmistes piinasid teda palju rohkem kui meid endid. Oli ilus päikesepaisteline sügisilm. Eeva tuli klassi, suur melon hõlmas. Tuttav oli tal le toonud lõunamaalt meloni, mida ta ei raatsinud ise ära süüa. Ta lõikas meloni tükkideks ja jagas meile. Sellist maiuspala polnud me varem söönud.

KARL PÜTSEP

Karl Pütsep oli laulu- ja muusikaõpetaja Võru Õpetajate Seminaris aastatel 1921—1930. Ta sündis 26. oktoobril 1882. a. Petserimaal. Õppis Vastseliina kihelkonnakoolis, Petseri ministeeriumikoolis ja Võru linnakoolis. Siis R. Grivingi muusikakoolis Tartus ja täiendas end Leipzgis. K. Pütsep oli Võru koguduse organistiks aastatel 1907—1918 ja lauluõpetajaks Võru tütarlaste gümnaasiumis 1917—1923.

Aastast 1933 oli Karl Pütsep lauluõpetaja Võru ühisgümnaasiumis.

K. Pütsep asutas Võrus orkestri, samuti oli ta Meestelaulu Seltsi asutajaliige ja mees- ning «Kandle» segakooride juhataja.

Karl Pütsep oli ka minu klassijuhataja.

Kooliõde Elli Raidvee meenutab: «Mul oli laulmises praktikatund 5. klassis. Kartsin seda tundi. Pidin õpetama lastele selgeks Joh. Brahmsi «Hällilaulu». See oli kahehäälnelaul. Eelmisel päeval tegin konspekti valmis ja näitasin seda K. Pütsepale. Peale häälepartiide pidin ka kokkulaulu õpetama Harjutamisel mängisin klaveril ja laulsin kaasa palju kordi: «Uinu vaikselt mu lind, ma valvan ju sind.» Samuti õpetasin selgeks teise hääle. Kokkulaulu ma niiviisi harjutada ei saanud, sest kahte häält korraga laulda ei saa. Kokkulaulu ma kartsin kõige rohkem. Tundi kuulasid pealt õpetaja Pütsep, direktor ja seminaristid. Hirm kokkulaulu ees kasvas iga minutiga. Mis teha? Üks mõte käis peast läbi — kui venitada teise hääle õpetamisega tunni lõpuni? Nii tegingi.

Tunni arutelul lausus Pütsep: «Tund oli muidu rahuldav, kahju ainult, et kokkulaul jäi ajapuudusel ära.»

RUDOLF REIMAN

Rudolf Reiman oli eesti keele ja kirjanduse õpetaja Võru Õpetajate Seminaris aastatel 1922—1930.

(Järgneb)